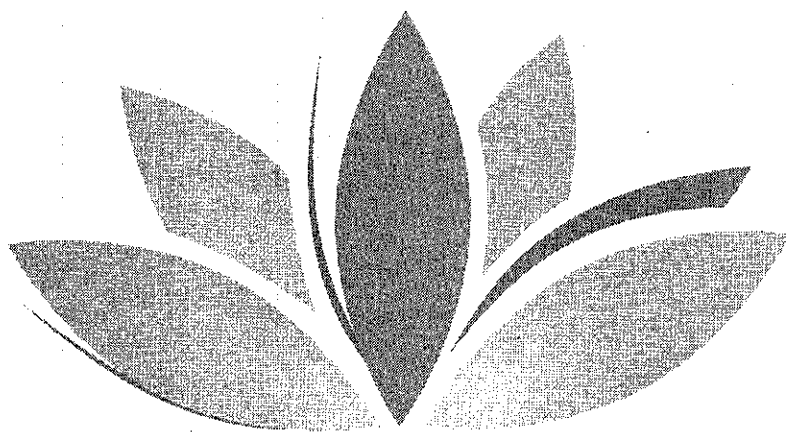

ОТЧЕТ НА ГОДИШЕН РАБОТЕН ПЛАН за 2017г.

*на общинско звено „Озеленяване“ / отдел
„Озеленяване“ в ОП „Благоустройство“,
Община Габрово*

Озеленяване
Община Габрово

Съдържание

1.	Общо описание	3
2.	Райониране на зелените градски зони (ЗГЗ) в гр. Габрово	4
3.	Персонал на общинско звено „Озеленяване“. Развитие.	5
4.	Материално обезпечаване на общинско звено „Озеленяване“. Развитие.	6
5.	Дейности за поддръжка и развитие на ЗГЗ.	9
6.	Приложения	

1. *Общо описание*

Настоящият Отчет на годишен работен план за 2017 г. на общинско звено „Озеленяване“ /отдел „Озеленяване“ в ОП „Благоустройство“, е разработен въз основа на Решение № 72/ 27.04.2017 г. на Общински съвет – Габрово и засяга както дейностите, описани в Годишен работен план на звеното за посочената календарна година (изготвен в изпълнение на проект „Цветен град“, дейност 2 „Проучване и планови дейности“, под-дейност 2.2 „Разработване на работни и технически планове“), така и действията, изведени като необходими и/ или препоръчителни в *Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023*.

Общинско звено „Озеленяване“ е образувано с Решение № 184/ 28.08.2014 г. на Общински съвет – Габрово, считано от 01.11.2014 г., като второстепенен разпоредител с бюджет към Община Габрово, с предмет на дейност поддържане и развитие на зелената система на територията на община Габрово, включително алейна мрежа, парково обзавеждане и съоръжения за игра на деца. Обект на поддържане са всички зелени площи за обществено ползване – паркове, градини, улично озеленяване, междублокови пространства и др. Основните дейности, изпълнявани от „Озеленяване“ са:

- *Дейности, свързани с поддържане на зелени площи:*
  - Поддържане и ремонт на тревни площи – косене, поливане, подхранване, грапене, аериране, вертикутиране, валиране, опесъчаване, кантиране;
  - Поддържане на дървета – резитби и оформяне на короните, премахване на сухи и счупени клонове;
  - Премахване на опасни и сухи дървета;
  - Поддържане на храсти и живи плетове – поливане, разрохкване на почвата, подхранване и торене, резитби и оформяне, почистване от отмерели стъбла и издънки;
  - Премахване на издънкова и самонастанена растителност, почистване от растителни отпадъци;
  - Поддържане на рози – окопаване, плевене, резитби, зазимяване и отзимяване;
  - Поддържане на цветни фигури и кашпи със сезонни и многогодишни цветя – окопаване и разрохкване на почвата, поливане, плевене, торене и подхранване, пензиране и подрязване, разреждане и пресаждане, попълване;
  - Борба с болести и вредители по растителността при необходимост;
  - Почистване на стълбища и алеи от сняг и лед, опесъчаване – през зимните месеци;
- *Дейности, свързани с поддържане на паркова мебел, детски площадки и съоръжения за игра* – ремонт, подмяна, обновяване и освежаване на техните елементи;
- *Дейности, свързани с текущо поддържане на автоматизирани поливни системи;*
- *Дейности, свързани с изграждане на зелени площи:*
  - Създаване, основна и частична реконструкция на тревни площи – почистване на терена, подготовка на почвата, подравняване, засяване на тревни смеси или зачимяване, поливане, валиране;
  - Засаждане на дървета и храсти, укрепване;
  - Създаване на цветни фигури от сезонни и многогодишни цветя – подготовка на почвата, торене, подравняване, засаждане;

- Зацветяване на подвижни и неподвижни цветници, обемни композиции с цветя.

От създаването на специализираната структура към Община Габрово до момента, са извършени редица планирани дейности, които преди това са били трудно постижими (картотекиране и паспортизация на декоративната растителност, създаване на ГИС-слой с въведени данни за растителността, създаване на обемни цветни фигури в градска среда, разработване и приемане на *Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023* и други). Създадоха се и условия за по-ефективно поддържане на зелените площи, увеличи се количеството на обслужваните терени и се повиши интензитета на обгрижването им. Обезпечено е функционирането на звеното чрез набавяне на необходима техника и инвентар, превозни средства, обслужващи бази в различни райони на града – всичко с цел осигуряване на нормални условия за работа. Организиран са квалификационни обучения за професионалното развитие на персонала. До голяма степен изброените действия станаха възможни в резултат на реализирането на проект „Цветен град“, Споразумение за изпълнение PF-022-038/11.04.2014 г., Българо-швейцарска програма за сътрудничество.

2. Райониране на зелените градски зони в гр. Габрово

Разделението на гр. Габрово на три зони, в които са осъществявани дейностите по поддържане на зелената система до 2015 г., се оказа недостатъчно ефективно. Големината на районите и увеличеният обем зелени площи, подлежащи на поддържане, както и изпълнението на различни по обхват инфраструктурни проекти, повиши нивото на обществено очакване по отношение на зелените градски зони, което от своя страна наложи предприемане на съответни мерки от страна на структурата за максимално адекватен отговор на тези очаквания. В резултат, през 2016 година, ОЗ „Озеленяване“ раздели града на пет района, в които се осъществяват планираните мерки за поддържане на зелените площи:

- ЦЕНТРАЛНА ГРАДСКА ЧАСТ
- СЕВЕРОЗАПАД
- СЕВЕРОИЗТОК
- ЮГ
- ЗАПАД

По отношение на определените райони, те остават същите и през 2017 г.

Към настоящия отчет в *Приложение 1* е представена схема на районите на поддържане.

3. *Персонал на общинско звено „Озеленяване“. Развитие.*

3.1 *Персонал и структура*

След създаването си, звено „Озеленяване“ стартира с малък екип, който впоследствие е увеличаван нееднократно като позиции и структура. Търсеното повишение на количеството и качеството на обслужване наложи сформирването на отделни работни групи за всеки район, осигурени с превозни средства, техника и ръчен инвентар. Групите се състоят от по 5 човека, от които един организатор дейности и четирима градинари. Изключение прави групата на район ЮГ, която се състои от 7 човека (един организатор дейности и шестима градинари). Разширеният състав е продиктуван от големината и особеностите на района, отдалечеността на крайни части от него, както и необходимостта от по-чести дейности в скоро реконструирания парк „Маркотей“.

Освен групите по райони, спецификата на работа в звеното наложи създаването на още две. Дейността на едната от тях, е свързана с поддържането на всички цветни фигури и кашпи, разположени на територията на града. Групата се състои от един организатор дейности и четирима работници озеленяване. Другата група обслужва всички детски площадки и съоръжения за игра, паркова мебел и поливни системи. Предвид големия брой обекти, групата е разделена на две под-групи, всяка от които включва монтьор поддръжка на инсталации и оборудване и общ работник.

Работата на групите е допълвана от 6 сезонни работници за период от 10 месеца.

Поради разширяване обхвата на дейността на звеното и стремежа за повишаване честотата на поддържане на големи зелени площи в жилищните квартали и по второстепенни улици, се наложи използването на едрогабаритна механизация. В тази връзка, през 2017 г., към екипа на звеното е открита длъжност „тракторист“.

Разкрита е и щатна бройка „дърводелец“, която е свързана с обособяването на дърводелска работилница, изработваща дървени елементи за парковата мебел и съоръжения.

Представеното описание е част от структурата на звеното за 2017 г. В Приложение 2 е показана цялостната структура.

Необходимостта от квалифицирана за работа в зелените площи в градска среда работна ръка, неизбежно води до нуждата от повишаване квалификацията на персонала, като за тази цел ежегодно се провеждат специализирани обучения. През 2017 г. са проведени надграждащи обучения, свързани с изискванията на растителността в паркови площи и улични насаждения, цел, видове и методи на резитби на дървета и храсти, организация на работа и разпределение на дейностите вътре в групата за поддръжка на определен обект/ площ. Проведена е практика на терен.

Повишаването на квалификацията на персонала, е заложено и в *Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023*, като се очаква по този начин да се

оптимизират дейности, свързани със зелената система, и да бъде осигурена нейната качествена поддръжка и дългосрочно развитие.

3.2 Вливане на ОЗ „Озеленяване“ в структурата на ОП „Благоустройство“

В съответствие с изискванията на ЗМСМА една от основните задачи пред местното самоуправление е решаването на всички въпроси в сферата на благоустрояването и комуналните дейности. Предвид важността и поетите ангажименти за непрекъснато развитие качеството на тези услуги и в стремеж към търсене и предлагане на решения, водещи до оптимизация, модернизация и повишаване на тяхната ефективност, както и с оглед идентифицираните потребности от комплексни решения и постигане на максимална натовареност на техника, човешки ресурси, създаване на ефективни условия за по-добро планиране и контрол на изпълнението на услугите, е взето решение за вливане на ОЗ „Озеленяване“ и дейности „Радио трансляционни възли“ и „Улично осветление“ при Община Габрово в общинско предприятие „Благоустройство“, гр. Габрово. Предложението от кмета на Община Габрово до Общински съвет – Габрово е одобрено с Решение № 206/ 09.11.2017 г. на Общински съвет – Габрово, а физическото преструктуриране е факт от 01.12.2017 г.

В ОП „Благоустройство“, ОЗ „Озеленяване“ формира отдел „Озеленяване“, запазвайки частично своята структура. От отдел „Озеленяване“ е извадена групата, поддържаща детски площадки, паркова мебел и поливни системи, и длъжността „дърводелец“, които се прехвърлят в отдел „Строителство и поддръжка“ на предприятието. Администрацията на ОЗ „Озеленяване“ преминава към административния отдел на „Благоустройство“.

4. Материално обезпечаване на общинско звено „Озеленяване“. Развитие.

4.1 Административна и обслужващи бази

През 2017 г. ОЗ „Озеленяване“ разполага със следните бази:

- Административна база с адрес ул. „Станционна“ 9Г;
- Складова база и съблекални, разположени в близост до административната база – ул. „Станционна“ 9А;
- Съблекалня и складово помещение, използвани за пребиваване на работниците и техниката на район ЮГ, разположени в парк „Маркотей“;
- Дърводелска работилница, намираща се на ул. „Тимок“ 1. Работилницата е придобита в края на 2016 г., но още от самото начало на следващата година функционира активно. Използва се за подлежащ на обработка дървен материал от премахнати или паднали дървета в града, за производството на заготовки и текущ ремонт на паркова мебел и съоръжения и др.
- Оранжерии и обслужващи помещения – през 2017 г., в рамките на проект „Цветен град“, беше осъществен частичен ремонт на две от съществуващите на територията на ОП „Благоустройство“ оранжерии, и доставка на мобилна съблекалня тип контейнер, инсталирана непосредствено до тях. Оранжерииите ще послужат за база за съхранение, поддръжане и отглеждане на собствен посадъчен материал, необходим за озеленяване на

ОТДЕЛ „ОЗЕЛЕНЯВАНЕ“, ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“

градската среда. През отчетната година започна и цялостно почистване на прилежащия към оранжериите терен.

4.2 Автопарк

Началото на 2017 г. звеното стартира работа с изброените в следващата таблица превозни средства:

вид	брой
Лек автомобил Рено Канго	1
Товарен автомобил Дачия Докер	1
Товарен автомобил Ивеко Дейли	1
Специален автомобил Лейбер Пантер 2	1
Лек автомобил УАЗ 469	1
Товарен автомобил Опел кампо	2
Товарен автомобил ДФСК	2
Товарен автомобил Фолксваген Транспортър	1
Специален автомобил Мерцедес 308 - автовишка	1
Трактор колесен Кубота	1

През 2016 г. в голяма част от жилищните комплекси и други зелени площи беше направена реконструкция на растителността, която включва премахване на самонастанила се, малоценна и издънкова растителност, премахване на пънове, почистване на терени от камъни и дребни строителни отпадъци, попълване с почва на неравности и подравняване, затревяване и презатревяване и т.н. Потребността от продължаване и развиване на тези дейности, както и поэтапно преминаване към обработка на терените с едрогабаритна механизация, доведе до необходимостта от придобиване на товарен автомобил и трактор/и със съответния прикачен инвентар. По реда на Закона за обществените поръчки е придобит нов трактор с прикачен инвентар към него и прикачен инвентар за ползваните налични или предоставени за временно ползване трактори. Проведена, но без краен резултат (прекратена без сключване на договор за изпълнение), е и обществена поръчка по реда на ЗОП за доставка на товарен автомобил.

ОТДЕЛ „ОЗЕЛЕНЯВАНЕ“ , ОП „БЛАГОУСТРОЯВАНЕ“

В следващата таблица са показани придобитите за ползване от ОЗ „Озеленяване“ през 2017 г. специализирани автомобили:

вид	начин на придобиване
Трактор Исеки	предоставен за временно ползване от ОП "Благоустройство"
Трактор LS XP50	закупен от бюджета на „Озеленяване“

4.3 Специализирани машини и инвентар за поддържане на зелените площи и техните елементи

Обогатяването и модернизацията на материално-техническата база на ОЗ „Озеленяване“ е важен елемент от неговото развитие, тъй като е основна предпоставка за осигуряване предоставянето на висококачествени и професионални услуги. При сформирание на ОЗ „Озеленяване“, в рамките на проект „Цветен град“, е осигурена базова техника, с която звеното стартира работата си. Впоследствие, през 2016 година, след проведени обществени поръчки за избор на изпълнител по реда на ЗОП, е закупена допълнителна специализирана техника за обезпечаване работата на звеното. Освен описаните, периодично и според конкретните нужди, и съобразно разполагаемия финансов ресурс, е набавяна друга необходима техника и немеханизирани работни инструменти. Предвид вече осигуреното през предходните периоди, през 2017 година не е закупувана специализирана малогабаритна техника за работа в зелените площи. Придобити са ръчни инструменти като лентов шлайф, прободен трион, ъглошлайф, бормашина, машина за заточване на вериги и др., с които е обезпечена работата на дърводелската работилница и групата, поддържаща детски площадки и съоръжения. Закупен е и следният прикачен инвентар:

вид прикачен инвентар	брой
Багерно устройство за трактор LS XR	1
Челен товарач с кофа 4 в 1	1
Косачка с бункер 120 см	1
Косачка плоска 140 см	1
Косачка плоска 120 см	3
Мулчър навесен 125 см	1

4.4 Автоматизирани поливни системи

Разширяване обхвата на автоматизираното поливане и изграждането на сондажи, както и доизграждането на съществуващите автоматизирани поливни системи в зелените площи за широко обществено ползване, е неизменен елемент от съвременното развитие на зелената система в урбанизирана среда и е също част от предвидените необходими действията в *Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023*, които се очаква да доведат до подобро качество на поддържаните площи и оптимизиране на разходите, а дългосрочно – до подобрена екологична среда.

През 2017 година е ревизирано състоянието на две от съществуващите поливни системи – в градината до Драматичен театър „Рачо Стоянов“ и сквера пред Дом на книгата, при което са подменени липсващи, счупени, нефункциониращи елементи.

Изградени са нови поливни системи на пл. „Възраждане“, ул. „Дунав“ и при реконструкцията на част от зелената площ между ул. „Емануил Манолов“ и ул. „Брянска“, която е финансирана от проект „Цветен град“.

5. Дейности за поддръжка и развитие на зелените градски зони.

5.1 Проект „Цветен град“ № РР 022-038/11.04.2014 г.

През 2017 г. приключи изпълнението на проект РР 022-038/11.04.2014г. „Цветен град“, съфинансиран по Фонд „Партньорство“ на Българо-швейцарската програма за сътрудничество. В рамките на проекта се осъществиха дейности, насочени към устойчиво развитие на зелената система на град Габрово, с прилагане на добри практики от партньорския град Тун, Швейцария. Проект, спомогнал значително за стартиране работата на звеното и последващо развитие и надграждане на материален и

институционален капацитет.

Изпълненото в рамките на проекта през 2017 г. доведе до възможността за съхранение и отглеждане на посадъчен материал (ремонт на две оранжерии и доставка на мобилна съблекалня); провеждане на квалификационни и надграждащи обучения за персонала на звеното; реконструкция на зелена градска зона с инсталиране на демонстрационни образци на зеленото градско планиране (композиция от ‘цветни сфери’, разположени в зелената площ между ул. „Брянска“ и ул. „Емануил Манолов“, заедно с цялостна реконструкция на прилежащия терен, изграждане на поливна система, засаждане на дървесно-храстова и цветна растителност) в изпълнение на една от под-дейностите на проекта - ‘Цветни обекти’.

Благодарение на доброто партньорство между побратимените градове Габрово и Тун, в края на м. март 2017 г. беше реализиран и проектът „Градинката на Тун“ – инициатива, възникнала в рамките на проект „Цветен град“, но осъществена извън него, за изпълнението на която Община Тун осигури работни проекти, посадъчен материал и специалисти, подпомогнали дейностите по нейното изграждане. В направата ѝ се включи ОЗ „Озеленяване“, както и студенти „ландшафтна архитектура“, участвали в ателие-състезание „Цветно бъдеще за Габрово“, проведено в края на 2016 г. в рамките на проекта.

5.2 Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023

В рамките на проект „Цветен град“ е разработена *Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023*, която е приета от Общински съвет – Габрово с Решение № 72/ 27.04.2017 г. Стратегията е важна част от дейностите, свързани с поддържане и подобряване състоянието на градската среда, насочена към постигане на устойчиво развитие на зелената инфраструктура в синхрон и синергия с останалите елементи на урбанизираната територия.

Стратегията разглежда подходите, които ще се прилагат в изпълнение на основната цел. Направени са анализ на природните и антропогенни фактори, на зелената система на Габрово и нейното управление. Предложена е визия за развитие на зелената инфраструктура и е даден точен разчет на необходимите и препоръчителни действия за периода 2017-2023 г. с очакваните ефекти, които ще се постигнат в резултат на реализацията им. Развитието ще се осъществи на два етапа: от 2017 до 2020 г. и от 2021 до 2023 г. Изпълнението на конкретните мерки и дейности ще се планира ежегодно след анализ на постигнатото и нуждите, съобразно възможностите на Община Габрово.

В *Приложение 3* на настоящия отчет в табличен вид са показани предприетите през 2017 г. действия за постигане на реални резултати относно подобряване състоянието, визията и управлението на зелената инфраструктура в Габрово, съгласно VII. Етапно развитие от *Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023*.

5.3 Реализирани обекти/проекти/инициативи

Устойчивото развитие на зелената система на града включва поетапно реконструиране на съществуващата дълготрайна декоративна растителност, обновяване на съществуващи зелени площи и създаване на нови чрез различни източници на финансиране. Част от извършеното от „Озеленяване“ през 2017 г. е обобщено по-долу:

- След проведената реконструкция на улиците и тротоарните настилки в рамките на „Ремонт на общинска инфраструктура (улична и пътна мрежа и съоръжения към тях) на територията на Община Габрово по 6 обособени позиции; Обособена позиция 5: „Рехабилитация основна улична мрежа в комплекс Христо Ботев“, са обновени

съществуващите и оформени нови зелени площи по улиците „Ивайло“ и „Александър Стамболийски“ (от новоизграденото кръгово кръстовище между двете улици до кръгово кръстовище „Колелото“), както и в зоната на кръговото кръстовище между двете улици. Зелените ивици са насипани с почва, подравнени, затревени и/ или засадени с дървесна, храстова и цветна растителност. Засадени са широколистни дървета от видовете обикновен конски кестен/ *Aesculus hippocastanum* и кълбовидна форма на бигнониевидна каталпа/ *Catalpa bignonioides* 'Nana'; широколистни храсти от видовете бял снежноплодник/ *Symphoricarpos albus*, дървовидна ружа/ *Hibiscus syriacus* и тунбергов кисел трън/ *Berberis thunbergii*; почвопокривна растителност/ *Vinca minor*; декоративни треви от вида *Festuca glauca*; сезонни (незабравки/ *Myosotis sylvatica*), многогодишни (хилядолистен равнец/ *Achillea millefolium*) и луковични цветя (лалета/ *Tulipa* sp.);

- Реконструкция на част от зелената площ между ул. „Брянска“ и ул. „Емануил Манолов“, финансирана от проект „Цветен град“ и от бюджета на ОЗ „Озеленяване“. В зелената площ е премахната и изкоренена изсъхнала дървесна растителност, теренът е подравнен и насипан с почва, изградена е поливна система, монтирани са обемни фигури и осветление, засадена е декоративна растителност – широколистни дървета японска гроздовидна череша/ *Prunus serrulata* 'Kanzan', широколистни храсти от видовете обикновено птиче грозде/ *Ligustrum vulgare* и японска спирея/ *Spiraea japonica*, иглолистни храсти западна туя/ *Thuja occidentalis*, многогодишна почвопокривна растителност /*Heuchera* sp. Двукратно са засадени сезонни цветя от видовете *Tagetes patula*, *Tagetes erecta*, *Impatiens x walleriana*, *Begonia x semperflorens* и *Viola x wittrockiana*;

- Засаждане на декоративна растителност в зелена площ на ул. „Аврам Гачев“ до мост „Игото“ – иглолистна храстова растителност от видовете грахов лъжекипарис/ *Chamaecyparis pisifera* и клек/ *Pinus mugo*; широколистна листопадна и вечнозелена храстова растителност от видовете рододендрон/ *Rhododendron* sp., лечебна лавровишна/ *Laurocerassus officinalis*, градинска хортензия/ *Hydrangea macrophylla*, японска спирея/ *Spiraea japonica*; декоративни треви от видовете *Cortaderia seloana*, *Imperata cylindrica* и *Festuca glauca*; многогодишни (игловърх/ *Alyssum saxatile* и ралица/ *Delphinium grandiflorum*) и луковични цветя (лале/ *Tulipa* sp., нарцис/ *Narcissus* sp., зюмбюл/ *Hyacinthus* sp.);

- След изпълнение на СМР на обект „Благоустройство на дворни площи на ЦДГ „Мечо Пух“, е засадена декоративна растителност като изпълнение на част „Паркоустройство и благоустройство“ на проекта. Засадени са широколистни дървета от видовете шестил/ *Acer platanoides* и бигнониевидна каталпа/ *Catalpa bignonioides* 'Nana' и декоративни храсти от видовете сибирски бял дрян/ *Cornus alba*, хибридна форзиция/ *Forsythia x intermedia*, японска спирея/ *Spiraea japonica* и калинолистен физокарпус/ *Physocarpus opulifolius*;

- Частични реконструкции на растителността – внасяне и/ или подмяна на декоративна растителност в различни обекти на града – парк „Маркотея“, ул. „Дунав“ и др.

- Кампания „Зелено Габрово“ – в края на м. октомври 2017 г. общинско звено „Озеленяване“, със съдействието на дирекция „Образование и социални дейности“ и Център за работа с доброволци към Община Габрово, проведе кампания под мотото „Зелено Габрово“. Инициативата, насочена към насърчаване на децата, техните родители, близки и учители за съхранение на градското биоразнообразие и разумно ползване на природните дадености, чрез инициативи за опазване и поддържане на зелената система на града, беше осъществена на територията на осем от общинските училища в града. В рамките на кампанията, общинско звено „Озеленяване“ предостави посадъчен материал (декоративни дървета, храсти и почвопокривна растителност), който бе засаден от ученици, учители и родители.

5.4 Текущи дейности при поддържане на зелената система и нейните елементи

След създаване и стартиране работата на звеното, обемът на поддържаните площи непрекъснато нараства въз основа на новоизградени или реконструирани зелени обекти (напр. ул. „Дунав“, парк „Маркотей“ и т.н.), както и поради прочистване на неподдържани до момента терени, основно в кварталите на града. През 2017 – 2018 г. ОЗ „Озеленяване“ планира включване в графика на поддържане и подложените в момента на реконструкция, както и новоизграждащите се площи по проекти „Благоустройство на парк „Колелото“ и прилежащи квартални пространства“, „Благоустройство на ЦГЧ на гр. Габрово и реконструкция кръстовище „Шиваров мост“ и „Изграждане на част от Източна градска улица“. Изброените обекти все още са в изпълнение и предстои въвеждането им в експлоатация през 2018 г.

Текущото поддържане на зелените площи включва комплекс от дейности, изброени в т. 1 *Общо описание* на настоящия отчет. В зависимост от конкретната категория, се прилагат всички или част от описаните дейности. С цел повишаване качеството на обитаване, отдиш и почивка, „Озеленяване“ полага усилия да продължи традицията за облагородяване и възстановяване на зелени площи, както и допълване, подмяна и подмладяване на декоративната растителност. За тази цел през 2017 г. на територията на града са засадени 44 бр. иглолистни дървета и храсти, 128 бр. широколистни дървета, близо 8300 широколистни храсти, почвопокривна и увивна растителност и декоративни треви. Засадени са и над 90 000 сезонни, многогодишни и луковични цветя в съществуващи и новоизградени цветни фигури. Цветята са използвани за създаване и/ или допълване на композиции от сезонни и/ или многогодишни цветя, композиции от многогодишни, сезонни и луковични цветя в комбинация с храстова и тревна растителност; зацветяване на подвижни и неподвижни цветници; обемни композиции с цветя. Новосъздадените цветни фигури през 2017 г. са: в зелената площ между ул. „Ем. Манолов“ и „Брянска“ – цветни фигури от сезонни цветя, обемни фигури и кашпи; пред Дечкова къща – сезонни цветя в комбинация с рози; в парк „Маркотей“ – цветна фигура от сезонни, многогодишни цветя и декоративни треви пред базата, обслужваща парка; цветна фигура до новоизграденото кръгово кръстовище между ул. „Ивайло“ и ул. „Ал. Стамболийски“ – сезонни, многогодишни и луковични цветя в комбинация с храсти и декоративни треви; ул. „Аврам Гачев“ – композиция от многогодишни, сезонни и луковични цветя в комбинация с храстова и тревна растителност. Новозацветени са кашпи в парк „Маркотей“ и кашпи до Дом на хумора и сатирата.

През 2017 г. броят на поддържаните от „Озеленяване“ детски и фитнес площадки, спортни игрища и зони за отдиш и игра на деца, са 60 броя. Изградени, но все още невъведени в експлоатация са 4 броя площадки и зони за игра, възстановени или построени в рамките на изпълняваните СМР в обекти „Благоустройство на парк „Колелото“ и прилежащи квартални пространства“ и „Благоустройство на част от ЦГЧ на Габрово и реконструкция кръстовище „Шиваров мост“. За обслужването на поддържаните площадки, игрища и зони, както и на парковата мебел в града, „Озеленяване“ извършва текущ ремонт и подмяна на различни видове елементи, голяма част от които вече се изработват от дърводелската работилница. В изпълнение на изискванията на *Наредба № 1 за условията и реда за устройството и*

безопасността на площадките за игра, „Озеленяване“ изпълнява постоянен и периодичен контрол върху състоянието на площадките, а съгласно чл. 68, ал. 4, всяка година се възлага на специализиран орган за контрол извършването на годишен контрол.

Ежегодно на територията на общината от бюджета на „Озеленяване“ се извършва дезакаризация, дезинфекция и дератизация на общински обекти. Четирикратна дезакаризация на озеленени площи за широко обществено ползване, детски площадки и обекти с обществено значение (училища и детски градини), е извършена на площ от 69,1 дка. Двукратно са дезинфекцирани открити пясъчници на територията на 32 обекта. Направени са три дератизационни обработки на 87 бр. канални и дъждоприемни шахти и 3700 м брегова ивица. Дейностите са осъществени чрез външен изпълнител.

По отношение на работата на звеното с граждани, учреждения и институции, почти ежедневно се обработват сигнали, получени в деловодството на Община Габрово, на дежурния телефон на Общината, на телефоните на ОЗ „Озеленяване“ и дирекция „Инфраструктура и екология“, както и по електронна поща или в мобилното приложение „Аз-кметът“. Взето е отношение по над 150 писмени и множество други сигнали за премахване на опасни дървета, кастрене на надвиснали клони, ремонти по детски съоръжения и други.

5.5 Картотекиране и паспортизация на декоративната растителност

Осъществено в рамките на проект „Цветен град“ пилотно паспортизиране на три градски зони през 2015 г., послужи като пример за последващо картотекиране и паспортизиране на растителността в градската среда. Направената паспортизация на тези пилотни зони и нейното включване в географската информационна система на Община Габрово е от изключителна важност за стартирането на един процес, който е неизменен, ако развитието на зелената система на града се осъществява съвременно, професионално, законо- и целесъобразно, с прилагане на систематични, последователни и съобразени със средата и общността мерки. В продължение на тези дейности през 2017 г. е сключен договор за паспортизация с изготвяне на фитосанитарна експертна оценка на съществуваща дълготрайна декоративна растителност на територията на гр. Габрово, в резултат на който 1920 броя дървета, разположени по протежение на основни улици и булеварди, централна градска част и в част от зелените площи в жилищните квартали в града, имат изготвени индивидуални паспорти с подробно описание, снимков материал и фитосанитарна оценка. Изготвена е карта с местоположението на описаните дървета със съответния индивидуален номер съобразно фитосанитарната оценка.

Описаните дейности и тяхното продължаване и развитие са в съответствие с мерките в *Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023*:

- *Картотекиране на дълготрайната декоративна дървесна растителност* в зелените площи за широко обществено ползване (ШОП) и междублокови пространства (МБП), се очаква да бъде осигурена база данни, необходима за ефективно развитие на зелената система;

условия за планиране на бъдещи действия в ШОП и МБП и подходяща информация за планиране и реализиране на преки дейности по поддръжка на растителността;

- Извършване на фитосанитарна оценка на дълготрайната декоративна дървесна растителност в зелените площи за ШОП и МБП, в рамките на която ще бъде осигурена информация за здравословното състояние на растителността; възможност за подбор на най-подходящите за условията на града видове; конкретни мерки за подобряване състоянието, премахване и евентуална подмяна на дълготрайната декоративна дървесна растителност.

5.6 Географска информационна система /ГИС/

В резултат на събраната информация от картотекиране и паспортизация на декоративна растителност в рамките на града, е създаден слой в ГИС на Община Габрово, съдържащ база данни от проведената през 2015 година паспортизация, която е актуализирана и допълвана през следващите години.

През 2017 г. в ГИС е разработена карта на обслужваните от „Озеленяване“ зелени площи в район Централна градска част и район Северозапад. Площите са представени съобразно предложението за изготвяне на нова категоризация според интензитета на поддържане. Информацията е достъпна на адрес:

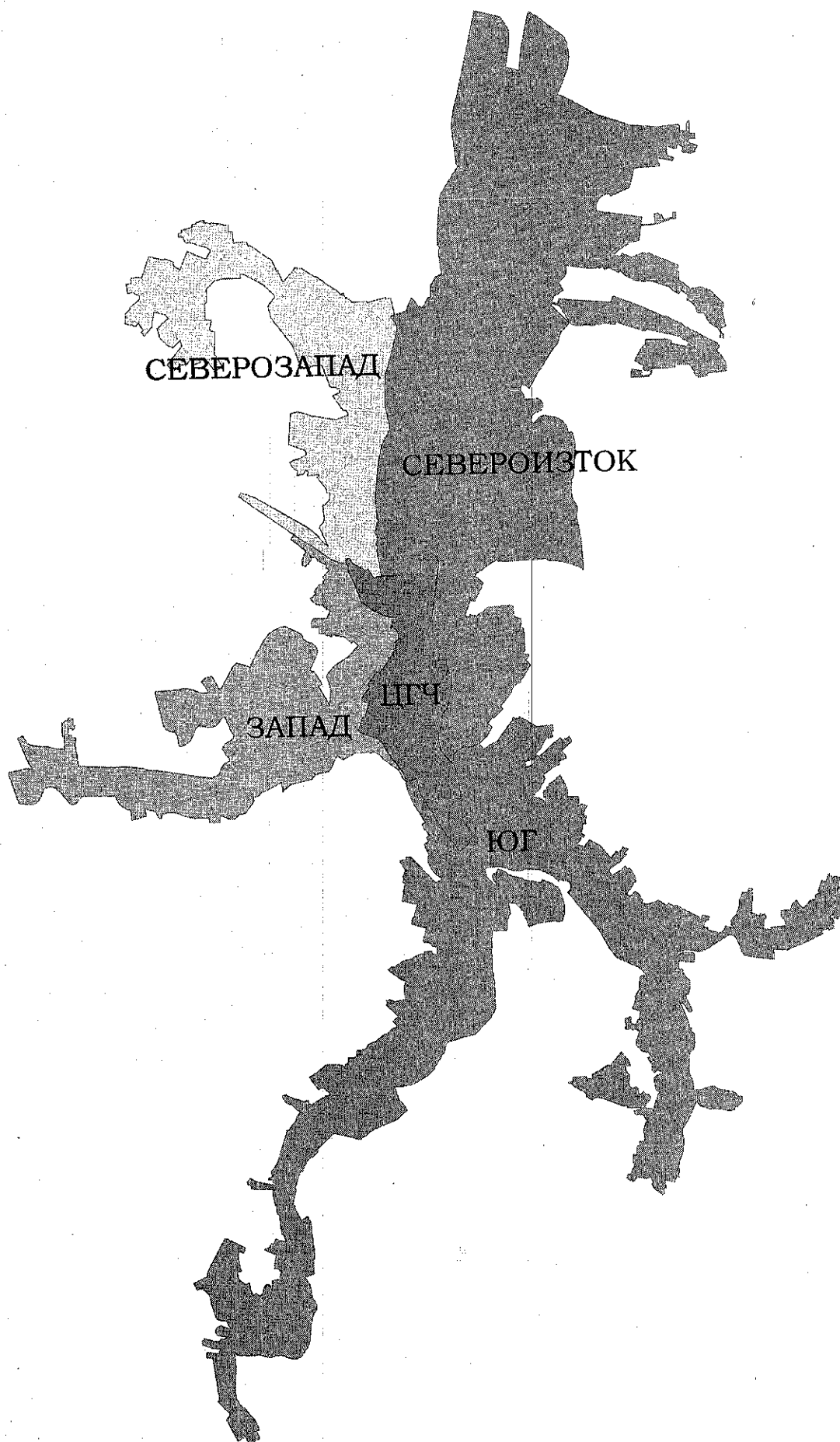
<https://gishub.gabrovo.bg:3344/webappbuilder/apps/5/>

Съгласувал:
Диян Кехайов,
директор ОП „Благоустройство“

Изготвил:
Илвина Илийчева,
ландшафтен архитект ОП „Благоустройство“

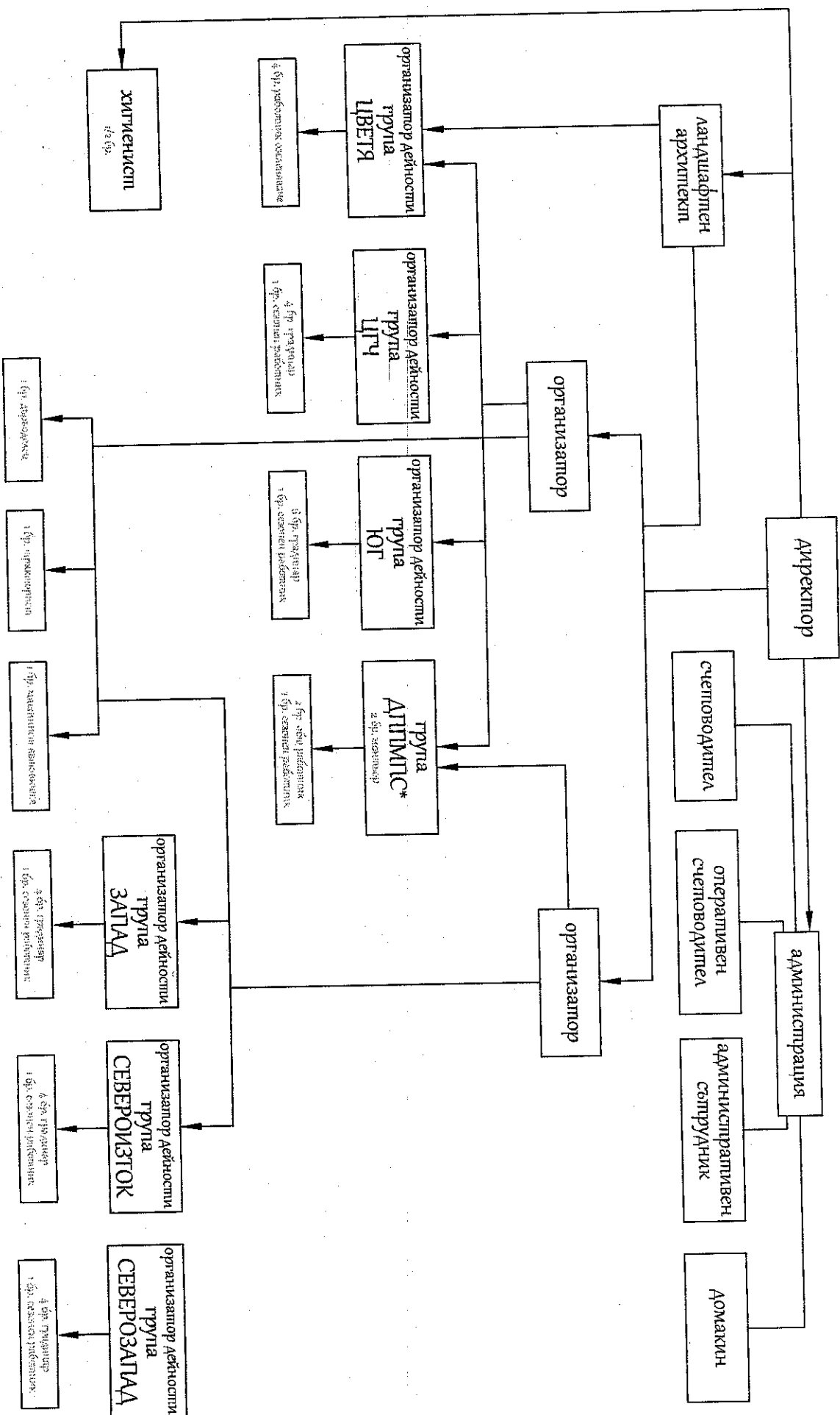
РАЙОНИРАНЕ НА ЗЕЛЕНИТЕ ПЛОЩИ В ГР. ГАБРОВО

СТРУКТУРА 2017 г.

Приложение 2

• ДЕТСКИ ПЛОЩАДКИ, ПАРКОВА МЕБЕЛ, ПОЛИВНИ СИСТЕМИ

НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ
ЗА ПЕРИОДА 2017-2020

ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ
ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

ОЧАКВАНЕ ЕФЕКТ

Картотекиране на дълготрайната декоративна дървесна растителност в зелените площи за ШОП и МБП		<ul style="list-style-type: none"> - осигурена база данни, необходима за ефективно развитие на зелената система; - осигурени условия за планиране на бъдещи действия в ШОП и МБП; - осигурена подходяща информация за планиране и реализиране на преки дейности по поддръжка на растителността; - осигурена информация за здравословното състояние на растителността; - съществен подбор на най-подходящите за условията на града видове; - предприети конкретни мерки за подобряване състоянието, премахване и евентуална подмяна на дълготрайната декоративна дървесна растителност;
Извършване на фитосанитарна оценка на дълготрайната декоративна дървесна растителност в зелените площи за ШОП и МБП	Изпълнен договор с предмет: "Паспортизация с изготвяне на фитосанитарна експертна оценка на съществуваща дълготрайна декоративна растителност на територията на гр. Габрово". В изпълнение на договора 1920 броя дървета, разположени по протежение на основни улици и булеварди, централна градска част и в част от зелените площи в жилищните квартали в града, имат изготвени индивидуални паспорти с подробно описание, снимков материал и фитосанитарна оценка. Изготвена е карта с местоположението на описаните дървета със съответния индивидуален номер съобразно фитосанитарната оценка.	<ul style="list-style-type: none"> - подобро състояние на градската среда; - подобрена екологична среда; - предотвратена опасност от инциденти; - подобро фитосанитарно състояние на растителността; - подобрена екологична среда;
Провеждане на санитарни сечи на дървесна растителност в зелените площи за ШОП и МБП	Текущо поддържане на зелената система	<ul style="list-style-type: none"> - осигурена база данни, необходима за опазване на зелената система; - осигурени условия за ефективно управление на дейностите по поддръжка и развитие на зелените площи; - оптимизирани дейности, свързани със зелената система; - подобрена екологична среда
Провеждане на санитарни резитби, оформяне на короните на дърветата и други мероприятия, свързани с подобряване състоянието на дървесната растителност	Текущо поддържане на зелената система	<ul style="list-style-type: none"> - подобро поддържане на зелената система; - оптимизирани разходи за ресурси за поддържане на зелената система; - подобрена екологична среда
Създаване на актуален регистър на зелените площи	Изготвена карта на зелените площи на район ЦПЧ и район Северозапад.	<ul style="list-style-type: none"> - осигурени благоприятни условия за развитие на растителността; - подобро фитосанитарно състояние на растителността; - подобрена екологична среда;
Прекатегоризация на зелените площи, съобразно необходимите действия за поддържане и тяхната честота	Съобразно изготвената карта на зелените площи в район ЦПЧ и район Северозапад, е подготвена информация за прекатегоризация.	<ul style="list-style-type: none"> - подобро поддържане на зелената система; - оптимизирани разходи за ресурси за поддържане на зелената система; - подобрена екологична среда
Изграждане на автоматизирани поливни системи и сондажи в зелените площи за ШОП	Изградени поливни системи на пл. "Възраждане", ул. "Дунав" и на част от зелена площ между ул. "Брянска" и ул. "Емануил Манолов".	<ul style="list-style-type: none"> - осигурени благоприятни условия за развитие на растителността; - подобро фитосанитарно състояние на растителността; - подобрена екологична среда;
Постановна реконструкция на уличното озеленяване	Проведена реконструкция на уличното озеленяване по ул. "Ивайло" и ул. "Александър Стамболийски", в рамките на която са премахнати дървета в лошо фитосанитарно състояние, проведени са резитби на останалата растителност,	<ul style="list-style-type: none"> - осигурени благоприятни условия за развитие на растителността; - подобро фитосанитарно състояние на растителността; - подобрена екологична среда;

<p>засадени дървета, храсти, почвопокривна растителност, декоративни тревы, сезонни, многогодишни и луковични цветя. Извършена е основна обработка на площите и закриване.</p>	<p>Възстановен кът за отдих с детски съоръжения на ул. „Петър Падалски“ между бл. 2 и бл. 3 – монтирано комбинирано детско съоръжение и люлка тип махало, положена ударопоглътяща настилка, монтирани пейки, ремонтирано районно осветление около площадката.</p>	<p>Обновена със средства по ПУДООС детска площадка в кв. Младост, по проект: „Изграждане на зона за спорт и кът за отдих в озеленена площ в кв. Младост, гр. Габрово“</p>	<p>подобри възможности за рекреация/обуване в градската среда на лица от всички възрасти; подобряна екологична среда;</p>	<p>Кампания "Зелено Габрово" - предоставен посадъчен материал /декоративна растителност/ за засаждаване на територията на осем общински училища в гр. Габрово.</p>	<p>Реконструкция на дворните площи на ДГ "Мечо Пух" и ДГ "Дъга". Засаждана декоративна растителност на територията на ДГ "Мечо Пух".</p>	<p>- осигурено нормативно регулиране на дейностите по управление, развитие, поддържане и опазване на зелената система; - създадени условия за ефективни дейности по управление, поддържане и опазване на зелената система</p>		<p>Актуализация на Наредбата за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на територията на община Габрово</p>	<p>- осигурена актуална информация за професионалисти и граждани; - осигурен достъп до дигитални гео-базирани данни за определени зони от зелената система</p>	<p>Актуализирани данни от картографиране на дългопрайна декоративна дървесна растителност на територията на гр. Габрово и разработена карта на обслужваните зелени площи в район ЦГЧ и район Северозапад. Информацията е достъпна на адрес: https://gishub.gabrovo.bg:3344/webappbuilder/apps/5/</p>	<p>Актуализиране на информацията в географската информационна система</p>	<p>ОЧАКВАНЕ ЕФЕКТ</p> <p>- осигурени условия за ефективно развитие на зелената система; - осигурени условия за адекватно планиране и извършване на дейности в зелените площи; - увеличен рекреационен потенциал; - подобрена екологична среда;</p>	<p>- постигната готовност за кандидатстване за външно финансиране; - осигурени условия за реализиране на конкретни дейности в зелените площи;</p>	<p>ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ПЕРИОДА 2017-2020</p> <p>Проучване на териториалните възможности за изграждане на нови зелени площи или обединяване на площи с ОП и превръщането им в такива за ШОП</p> <p>Изработване на инвестиционни проекти на структуроопределящи зелената система площи за ШОП, ОП, СП.</p> <p>Изготвяне на ежегодни анализи и финансови разчети за състоянието на зелените площи, включващи баланс на зелените площи – придобити нови, реконструирани,</p>
--	---	---	---	--	--	---	--	--	--	---	---	---	---	--

отпаднали и актуализация на бюджета за поддържане на зелената система	Трактор LS XP50 Прикачен инвентар Инсталирана мобилна съблекална тип контейнер.	<ul style="list-style-type: none"> - турени условия за адекватно планиране и устойчиво развитие на зелените площи; - осигурени условия за качествена работа по поддръжка на зелената система; - оптимизирани дейности, свързани със зелената система;
Обогатяване и модернизация на материално-техническата база на ОЗ „Озеленяване“		<ul style="list-style-type: none"> - осигуряване на суровинна обезпеченост на зелената система; - осигурени необходими условия за дейности по поддържане и развитие на зелената система;
Създаване на депо за обработка и съхранение на почва		<ul style="list-style-type: none"> - осигуряване на суровинна обезпеченост на зелената система;
Изграждане на база за съхранение и отглеждане на посадъчен материал	Осъществяване частичен ремонт на две от съществуващите на територията на ОП "Благоустройство" оранжерии, почистване на прилежащия терен.	<ul style="list-style-type: none"> - осигурени необходими условия за дейности по поддържане и развитие на зелената система; - постигнато оптимизиране на дейностите и снижаване на разходите за поддръжка за градска среда;
Преосмисляне управлението на общинските структури и централизиране на дейностите по поддръжка и развитие на градската среда	Вливане на ОЗ "Озеленяване" и дейности „Радио транслационни възли“ и „Улично осветление“ в структурата на ОП "Благоустройство" съгласно Решение № 206/ 09.11.2017 г. на Общински съвет - Габрово.	<ul style="list-style-type: none"> - постигнато оптимизиране на дейностите и снижаване на разходите за дейностите - оптимизирани дейности, свързани със зелената система;
Повишаване на квалификация на персонала, свързан с поддържане на зелената система	Проведени обучения на персонала на "Озеленяване" на теми, свързани с поддържането на зелени площи в градска среда, видове, цели и особености на резитбите на дървесна и храстова растителност и други.	<ul style="list-style-type: none"> - осигурена качествена поддръжка на зелената система; - дългосрочно осигуряване развитието на зелената система;
ПРОБХОТНИ РЕЗУЛТАТИ ЗА ПЕРИОДА 2021-2023		
Актуализиране на данните от проведената паспортизация на дълготрайната декоративна дървесна растителност.		<ul style="list-style-type: none"> - актуализирани данни за дълготрайната декоративна дървесна растителност; - обществен мониторинг на състоянието на елементите на зелената система;
Провеждане на санитарни сечи на дървесната растителност		<ul style="list-style-type: none"> - подобро състояние на градската среда; - подобрена екологична среда; - предотвратена опасност от инциденти; - подобро фитосанитарно състояние на растителността;
Провеждане на санитарни резитби, оформяне на короните на дърветата и други мероприятия, свързани с подобряване състоянието на дървесната растителност.		<ul style="list-style-type: none"> - подобрена екологична среда; - осигурен достъп до дигитални гео-базирани данни за зелените площи за ШОП;
Допълване на географската информационна система със зелените площи за ШОП		<ul style="list-style-type: none"> - обществен мониторинг на състоянието зелените площи за ШОП с всички техни елементи - подобро поддържане на зелената система;
Доизграждане на автоматизирани поливни системи и сондажи в зелените площи за ШОП		<ul style="list-style-type: none"> - оптимизирани разходи за ресурси за поддържане на зелената система; - подобрена екологична среда
Стартиране реконструкцията на необновени зелени площи за ШОП		<ul style="list-style-type: none"> - подобро състояние на публичните пространства;

		<ul style="list-style-type: none"> - подобрена екологична среда - осигурени благоприятни условия за развитие на растителността; - подобро фитосанитарно състояние на растителността; - подобрена екологична среда; - предотвратена опасност от инциденти; - подобрени възможности за рекреация; - подобро състояние на публичните пространства; - подобрена екологична среда - подобрени възможности за рекреация/обпаване в градската среда на лица от всички възрасти; - подобрена екологична среда; - оптимизирани дейности, свързани със зелената система; - осъществен контрол върху опазването и развитието на зелената система; - подобрена екологична среда; - осъществен контрол върху опазването и развитието на зелената система; - подобрена екологична среда;
Поетапна реконструкция на уличното озеленяване		
Благоустройство и озеленяване на МБП		
Изграждане/реконструкция на площи за масов спорт и детски площадки		
Извеждане на уличното озеленяване в отделен регистър и повишаване нивото на текуща поддръжка чрез създаване на модел за оценка на насажденията по възраст и фитосанитарно състояние		
Контрол при спазване на Наредбата за изграждане, поддръжане и опазване на зелената система на територията на община Габрово.		
ПРЕПОРЪЧЕНИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ПЕРИОДА 2021-2023		ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ
Картотекиране на дълготрайната декоративна дървесна растителност в зелените площи за ОП и СП		<ul style="list-style-type: none"> - осигурена база данни, необходима за ефективно развитие на зелената система; - осигурени условия за планиране на бъдещи действия в зелените площи за ОП и СП; - осигурена подходяща информация за планиране и реализиране на преки дейности по поддръжка на растителността;
Извършване на фитосанитарна оценка на дълготрайната декоративна дървесна растителност в зелените площи за ОП и СП		<ul style="list-style-type: none"> - осигурена информация за здравословното състояние на растителността; - предприети конкретни мерки за подобряване на състоянието на растителността/премахване на индивиди, при необходимост - подобро състояние на градската среда; - подобрена екологична среда; - предотвратена опасност от инциденти;
Изграждане на санитарни сечи на дървесната растителност в зелените площи за ОП и СП		<ul style="list-style-type: none"> - подобро поддръжане на зелената система; - оптимизирани разходи за ресурси за поддръжане на зелената система;
Изграждане на автоматизирани поливни системи и сондажи в зелените площи за ОП		<ul style="list-style-type: none"> - подобрена екологична среда - постигната готовност за реализиране на зелени площи за ШОП;
Проектиране на нереализирани зелени площи за ШОП и поетапната им реализация		<ul style="list-style-type: none"> - постигната готовност за кандидатстване за външно финансиране; - подобро състояние на публичните пространства;

Интегриране на р. Янтра в зелената система на града и обвързването ѝ с урбанизирания ландшафт и извънградската среда за отлив	<ul style="list-style-type: none"> - постигане на интегрирано взаимодействие на мерките по отношение на "синята" и "зелената" инфраструктура; - постигната готовност за кандидатстване за външно финансиране; - подобрена екологична среда; - подобрени възможности за рекреация/движение/общуване в градска среда; - постигната допълняемост и функционална свързаност на отделни обекти на зелената инфраструктура; - постигнато подобро състояние на публичните пространства; - подобрена екологична среда;
Изграждане на велосипедни алеи, еко-пътеки, зелени пешеходни коридори и др.	<ul style="list-style-type: none"> - постигната готовност за кандидатстване за външно финансиране; - постигнато подобряване качеството на градския микроклимат; - постигната оптимизация на дейностите свързани със зелената система;
Изработване на схема и последващо проектиране за защитни и мелиоративни зелени ивици и площи	<ul style="list-style-type: none"> - осигурена методология за планиране на бъдещи действия относно зелената система; - осигурени условия за адекватно планиране и устойчиво развитие на зелените площи;
Изработване на методология за остойностяване на преките разходи по поддържане на декар зелена площ в съответствие с действителното състояние на зелените площи	<ul style="list-style-type: none"> - постигнат контрол върху опазването и развитието на зелената система;
Контрол при спазване на нормативната база в инвестиционното проектиране и последващ контрол при строителството в част „Паркоустройство и благоустройство“	<ul style="list-style-type: none"> - осигурени условия за подобряване на градската среда; - постигнат контрол върху опазването и развитието на зелената система; - осигурена база-данни, която дава възможност за проследяване, анализ и планиране на дейностите по паркоустройство и благоустройство;
Създаване на архив на инвестиционните проекти в част „Паркоустройство и благоустройство“	<ul style="list-style-type: none"> - постигнати подобри условия за осъществяване на дейности по поддържане и развиване на зелената система; - постигнато оптимално разпределение на дейности и ангажименти по поддържане на отделните зони; - прилагане на индивидуален подход при поддръжката, съобразно конкретния обект
Осигуряване на бази, обслужващи зелената система, към всеки район и към всички големи обекти от зелената система	

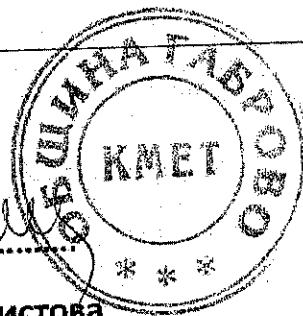
GABROVO MUNICIPALITY
ОБЩИНА ГАБРОВО

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

THUN MUNICIPALITY
ОБЩИНА ТУН

ОДОБРИЛ:.....

Таня Христова

Кмет на Община Габрово

ГОДИШЕН РАБОТЕН ПЛАН на Общинско звено „Озеленяване“ Община Габрово

2017г.

Озеленяване
Община Габрово

“Floral city”

Supported by a grant from Switzerland through the Partnership and Expert Fund.
Проектът се реализира с финансовата подкрепа на Конфедерация Швейцария чрез Фонд за партньорство и експертна помощ.

Съдържание

1.	Общо описание	3
2.	Райониране на зелените градски зони (ЗГЗ) в гр. Габрово	4
3.	Персонал на общинско звено „Озеленяване“. Развитие	4
4.	Материално обезпечаване на общинско звено „Озеленяване“. Развитие.	6
5.	Дейности за поддръжка и развитие на ЗГЗ.	8

1. Общо описание

Началото на системно професионално поддържане и устойчивото развитие на зелените градски зони - значима дейност за цялостната градска визия, е успешно поставено през 2015, когато започна реалното функциониране на новосъздаденото ОЗ „Озеленяване“ (ОЗ „Озеленяване“). С изграждането на отделна специализирана единица, ангажирана с развитието на тези градски зони, не само се създадоха условия за по-ефективното им поддържане, но тази поддръжка беше поставена на качествено различна плоскост по отношение на работата с растителността в градска среда. Осъществени бяха редица дейности, обезпечаващи функционирането на звеното и осигуряващи нормални условия за работа и

професионално развитие на персонала, до голяма степен възможни в резултат на реализирането на проект „Цветен град“, Споразумение за изпълнение PF-022-038/11.04.2014 г., Българо-швейцарска програма за сътрудничество.

В периода, беше поставено началото на планирани действия по отношение поддръжката на зелената система на града, като бяха осъществени непознати /неприлагани до момента, но необходими за цялостното

развитие на системата дейности, като паспортизация на определени зони, създаването на GIS слой с въведени данни от паспортизацията, редица мерки за общностно включване, създаване на обемни цветни фигури в градска среда и др. Съществен фактор за по-нататъшното развитие на зелените градски зони е разработването и приемането на Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023 – средносрочен документ, единствен по рода си в досегашното планиране на мерките по отношение на зелената система на урбанизираната среда, който дефинира визията и поставя основните приоритети и посоки на действие, като определя и бъдещи препоръчителни дейности с конкретни параметри.

Осъществяването на гореописаното беше възможно и осъществимо само и единствено в резултат на подкрепата, осигурена от Българо-швейцарска програма за сътрудничество, в рамките на предоставената безвъзмездната помощ по фонд „Партньорство“. Практиките и „научените уроци“ от швейцарския партньор – Община Тун бяха осмислени, адаптирани и приложени в съответствие с нуждите и изискванията на местната среда и общност.

Настоящият годишен работен и технически план на общинско звено „Озеленяване“, гр. Габрово (трети ежегоден план) е изготвен в изпълнение на проект „Цветен град“, дейност 2 „Проучване и планови дейности“, под-дейност 2.2 „Разработване на работни и технически планове“, Споразумение за изпълнение PF-022-038/11.04.2014 г., финансиран от Българо-швейцарска програма за сътрудничество, фонд „Партньорство“.

2. Райониране на зелените градски зони (ЗГЗ) в гр. Габрово

До 2015 година гр. Габрово е условно разделен на 3 (три) зони – север, център и юг, в които е осъществявана работата по поддържане на растителността.

Следва да се отчете факта, че на територията на града непрестанно се изпълняват различни по обхват инфраструктурни проекти, като продължава планирането и на последващи такива. Като естествена последица от реализирането на посочените мерки, се наблюдава нарушаване на съществуващата растителност и озеленяване на средата.

Освен това, в резултат на вече установената практика на регулярна поддръжка на зелените площи, осъществявана ежедневно от общинско звено „Озеленяване“, както и на присъствието на новите цветни елементи, които системно облагородяват средата, нивото на обществено очакване по отношение на зелените градски зони естествено се повишава, което налага и предприемане на съответни мерки от страна на звеното за максимално адекватен отговор на тези очаквания.

За тази цел, през 2016 година, ОЗ „Озеленяване“ раздели града на 5 района, в които се осъществяват планираните мерки за изграждане и поддържане на зелените площи, а именно:

- ЦЕНТРАЛНА ГРАДСКА ЧАСТ
- СЕВЕРОЗАПАД
- СЕВЕРОИЗТОК
- ЮГ
- ЗАПАД

Детайлно описание на районите с включените в тях зелени площи, както и графично представяне (Схема на райониране на зелените площи) е направено във втори ежегоден план 2016.

Със своята работа, ОЗ „Озеленяване“ се стреми към налагане на последователен подход, със системни, предварително планирани и обезпечени с човешки и технически ресурс мерки, адекватни на характера на различните градски райони, като действията на звеното са координирани и очаквани от представителите на различните жилищни/други градски зони, както и от отделни граждани, които пряко или косвено е възможно да бъдат засегнати от тях.

По отношение на определените зелени зони работата продължава и през 2017, като районите на поддържане остават същите.

3. Персонал на общинско звено „Озеленяване“. Развитие.

След създаването си, звено „Озеленяване“ стартира с малък екип, който впоследствие е нееднократно увеличаван като позиции и структура. В рамките на проект „Цветен град“ за работниците на звеното бяха осигурени обучения:

- през 2015 година работниците на звеното преминаха специализирани квалификационни обучения за придобиване на основни знания и умения за работа в зелени градски зони и ползване на специализирано техническо оборудване и 9 лица участваха в практически обмен в „Озеленяване – Тун“;
- през 2016 година в резултат на разработване на структурата на общинско звено „Озеленяване“, ръководителите на групи преминаха надграждащо обучение за повишаване на професионалните компетенции;

ОЗ „Озеленяване“ е осигурило обучение на част от работниците за придобиване на необходима за ежедневната работа квалификация - курс за работа с моторни триони и храсторези, удостоверена със свидетелство за правоспособност от Министерство на земеделието и храните.

Повишаването на квалификацията на персонала, свързан с поддържане на зелената система, следва да бъде продължено като се използва всяка налична възможност, тъй както е изведено в Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023. Това ще доведе до оптимизирани дейности, свързани със зелената система, осигуряване на нейната качествена поддръжка и дългосрочно развитие.

След създаване и стартиране работата на звеното, обемът на поддържаните площи непрекъснато нараства – 151 дка през 2014 г., 223 дка през 2015 г. и 285 дка през 2016 г., като в това число не са включени междублоковите пространства и зелените площи по второстепенните улици, които също са обект на поддържане. През 2017 – 2018 г. ОЗ „Озеленяване“ планира включване в графика на поддържане и подложените в момента на реконструкция, както и новоизграждащите се площи по проекти „Благоустройство на парк „Колелото“ и прилежащи квартални пространства“, „Благоустройство на ЦГЧ на гр. Габрово и реконструкция кръстовище „Шиваров мост“ и „Изграждане на част от Източна градска улица“.

През 2016 г. в голяма част от жилищните комплекси и други зелени площи беше направена реконструкция на растителността, която включва премахване на самонастанила се и издънкова растителност, премахване на пънове, почистване на терени от строителни отпадъци, попълване с почва на неравности и подравняване, затревяване и презатревяване, внасяне на нова растителност. Тази дейност трябва да продължи и да се развие, като целта е поетапно преминаване към обработка на терените с едрогабаритна механизация, което от своя страна води до необходимостта от закупуване на трактор със съответния прикачен инвентар и увеличаване щата на звеното.

Търсеното повишение на количеството и качеството на обслужване е наложило сформирание на отделни работни групи за всеки район, осигурени с превозни средства, лични предпазни средства и работно облекло и оборудвани със съответната техника, ръчен инвентар и т. н. Групите се състоят от 5 човека, от които един организатор дейности, като само за район ЮГ, групата се състои от 7 човека. Работата на групите се допълва от 6 сезонни работници за период от 10 месеца. Освен групите по райони, звеното разполага с група, обслужваща

цветята (5 човека) и група, поддържаща детски площадки и съоръжения, паркова мебел и поливни системи. (Приложение 1 – Структура 2017)

През 2016 г. е увеличен броят на поддържаните от звеното детски площадки – 58 такива, включени са и две спортни игрища. За обслужването на същите, както и на парковата мебел в града, ОЗ „Озеленяване“ инвестира значителни средства за ремонт на различни видове дървени части и елементи. След анализ на ситуацията беше преценено, че голяма част от елементите могат да бъдат изработени самостоятелно от звеното, за което се яви необходимостта от създаване на дърводелска работилница със съответното оборудване. В края на 2016 г. на ОЗ „Озеленяване“ беше предоставена за безвъзмездно управление оборудвана дърводелска работилница.

През 2017 г. предоставената работилница следва да бъде ползвана по предназначение и в пълен капацитет, така щото дървеният материал от премахнатите в града дървета, годен за обработка, който до момента се складира в склад на ОП „Благоустройство“ да бъде оползотворен максимално, като бъде използван за производство на заготовки за паркова мебел и съоръжения. Останалият отпадъчен продукт, както и раздробеният с техниката на ОЗ „Озеленяване“ растителен материал, следва да бъде използван за употреба в компостиращите съоръжения на Регионално депо за неопасни отпадъци, което ще допринесе за подобряване управлението на отпадъците и внасянето му в зелените площи под формата на компост.

4. Материално обезпечаване на общинско звено „Озеленяване“. Развитие.

При сформирание на ОЗ „Озеленяване“ в рамките на проект „Цветен град“ беше осигурена базова техника, с която звеното стартира работата по поддръжка на ЗГЗ.

Впоследствие, през 2016 година, след одобрение на изменение на проекта и ползване на свободен финансов ресурс след проведени обществени поръчки за избор на изпълнител по реда на закона за обществените поръчки, беше закупен допълнителен инвентар за обезпечаване работата на звеното – прикачен инвентар и специализирана техника:

№	Оборудване	Брой
1	Бензинов моторен телескопичен кастрач	2
2	Бензинов моторен трион	7
3	Бензинов моторен трион (олекотен)	2
4	Бензинов моторен уред за раздробяване и засмукване с опция за обдухване	3
5	Гръбен бензинов моторен уред за обдухване	2
6	Ръчен бензинов моторен уред за обдухване	3
7	Роторна косачка за груби треви	2

Освен описаната техника, извън финансирането, осигурено по проекта е набавяна периодично, според конкретните нужди на звеното и съобразно разполагаемия финансов ресурс, друга необходима техника както и немеханизирани работни инструменти/ консумативи напр. лопати, гребла, кирки, ръчни ножици, ръкавици и др.

Обогатяването и модернизацията на материално-техническата база на ОЗ „Озеленяване“ е важен елемент от неговото развитие, тъй като представлява базово условие за осигуряване предоставянето на висококачествени и професионални услуги. Изведени като препоръчителна дейност в Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023, тази дейност ще доведе до осигурени условия за качествена работа по поддръжка на зелената система и до оптимизиране на дейностите, свързани с нея.

По отношение *на техниката*, предвид вече осигуреното през предходните периоди, както в рамките на проекта, така и извън него, през 2017 година е необходимо осигуряването на трактор с прикачен инвентар (багерно устройство, челен товарач, косачка, мулчър, косачка плоска) и товарен автомобил.

Предвид етапа на развитие на звеното, което продължава да разширява и диверсифицира своите функции в полза на предоставяне на услуги с все по-добро качество, които да съответстват на изискванията на съвременната градска среда, осигуряването единствено и само на технически средства за пряка ежедневна работа през предстоящия период не би било достатъчно.

Разширяване обхвата на автоматизирано поливане и изграждането на сондажи, както и доизграждането на съществуващите **автоматизирани поливни системи** в зелените площи за широко обществено ползване (ШОП), е неизменен елемент от модерното развитие на зелената система в урбанизирана среда и е също част от предвидените необходими действия в Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023, които се очаква да доведат до подобро качество на поддържаните площи и оптимизиране на разходите, а дългосрочно – до подобрена екологична среда.

През 2016 г. бяха изградени поливни системи в зелените площи и острови на кръговото кръстовище пред Консултативна поликлиника и частично в зелената площ между ул. „Брянска“ и ул. „Емануил Манолов“. Частично изградена е и поливната система в парк „Маркотей“.

През 2017 година следва да се предвиди осигуряването на минимум 3 бр. допълнителни поливни системи, с които да се постави началото на едно по-широкообхватно ползване на този тип поливане, както и да се ревизира състоянието на съществуващите стари поливни системи, напр. тези в градината до Драматичен театър „Рачо Стоянов“ и сквера пред Дом на книгата.

При осъществения обмен на опит в рамките на проекта със швейцарския партньор, като основен извод се наложи необходимостта от създаване на **база за съхранение, поддържане и отглеждане** на собствен посадъчен материал. Извод направен и при стратегическото планиране на мерки и дейности и изведен като препоръка към развитието за периода, който се очаква да доведе до осигуряване на суровинна обезпеченост на зелената система и на необходимите условия за дейности по нейното поддържане и развитие (Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023). В рамките на проекта е разрешено и стартирано осъществяването на частичен ремонт на две от бившите оранжерии, както и доставка на мобилна съблекалня, тип контейнер, която да бъде инсталирана непосредствено за ползване от работниците. Мерките по развитие на тези спомагателни съоръжения следва да продължат и да бъдат допълвани и през последващи периоди за осигуряване на относителна самостоятелност при оперативната работа на звеното.

5. Дейности за поддръжка и развитие на ЗГЗ.

Планирането на дейностите в зелените градски зони на гр. Габрово е неизменно обвързано с осигуряване ефективността на работата на ОЗ „Озеленяване“. На основата на досегашното функциониране на звеното е направен анализ на реалната ситуация, срещнатите работни проблеми и начините по които са били преодоляни, натрупания опит, придобитите компетенции и помощта, оказана от академичните специалисти и швейцарските партньори, както при посещенията на швейцарските експерти на място в ОЗ „Озеленяване“ и оглед на ситуацията и състоянието на ЗГЗ на гр. Габрово, така и при работните посещения на габровски работници в швейцарската общинска структура.

Осъщественото през 2015 година пилотно паспортизиране на три градски зони е послужило като база-данни, от които след обобщаване е създадена тематична карта, налична като отделен слой в географската информационна система (GIS) на Община Габрово. Информацията е разделена по такъв начин, че част от нея да бъде достъпна за обществеността, а по-детайлната информация – само за служителите на звено „Озеленяване“, за съдействие на преките работни процеси, с възможност за допълване и актуализиране от лица със специализирани компетенции. Достъп до публичния модул е наличен на: <http://gis.gabrovo.bg:3344/webappbuilder/apps/24/>

Осъществяването на паспортизация на тези три пилотни зони и нейното включване в GIS на Община Габрово е от изключителна важност за стартирането на един процес, който е неизменен, ако развитието на зелената система на града се осъществява съвременно, професионално, законо- и целесъобразно, с прилагане на систематични, последователни и съобразени със средата и общността мерки. Тези дейности следва да се развиват, тъй като от ключово значение за развитието на зелената система е наличието на актуална и достатъчно подробна информация за състоянието на зелените площи (напр. налични настилки, паркови

архитектурни и скулптурни елементи, инженерни съоръжения, водни и тревни площи), както и за паспортизацията на дървесно-храстовата растителност.

В продължение на пилотните дейности, през 2016 година бяха картотекирани близо 4 000 дървета, разположени по протежение на основните улици и булеварди, паркове и градини, централна градска част и в част от жилищните квартали. Картотекирането включи картографско заснемане на дълготрайната декоративна растителност и нанасянето ѝ върху подробен кадастрален план, като растителността е описана с основни биометрични показатели, местоположение и пореден номер. В продължение на тази дейност, следва да се направи фитосанитарна оценка на дърветата, благодарение на която ще могат да бъдат взети мерки за подобряване състоянието им или превенция на евентуални неблагоприятни последици.

Описаните дейности и тяхното продължаване и развитие са в съответствие с мерките в Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023, където вследствие на:

- **Картотекиране на дълготрайната декоративна дървесна растителност** в зелените площи за ШОП и междублокови пространства (МБП), се очаква да бъде осигурена база данни, необходима за ефективно развитие на зелената система; условия за планиране на бъдещи действия в ШОП и МБП и подходяща информация за планиране и реализиране на преки дейности по поддръжка на растителността;
- **Актуализиране на информацията в географската информационна система**, се очаква да даде актуална информацията за професионалисти и граждани с достъп до дигитални гео-базирани данни за определени зони от зелената система.

На трите градски зони, които са паспортизирани и разработени като част от GIS в рамките на проект „Цветен град“, са разработени технически проекти за тяхната реконструкция в част паркоустройство. Те са съобразени с характера на допустимото бъдещо градско строителство и развитието на елементите на техническата инфраструктура и конкретизират благоустройствените мероприятия, като решения за функционално зонироване, оформяне на входно-изходни пространства, планиране на алейна мрежа, оформяне на кътове за отдих, парково осветление и др. Създадените технически проекти са в съответствие с изведената в Стратегията препоръка за изработване на инвестиционни проекти на структуроопределящи зелената система площи за ШОП, ОП, СП, което да доведе до постигната готовност за кандидатстване за външно финансиране и осигурени условия за реализиране на конкретни дейности в зелените площи. За ефективното реализиране на създадените проекти ОЗ „Озеленяване“ би следвало да търси начини и средства.

Съгласно Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023, ОЗ „Озеленяване“ трябва поетапно да реконструира съществуващи зелени площи, с цел повишаване качеството на обитаване, отдих и почивка, да продължи традицията за облагородяване и възстановяване на зелени площи, както и допълване, подмяна и

подмладяване на декоративната растителност. В реализирането на тези дейности ОЗ „Озеленяване“ би следвало да предвиди средства и начини за включване на жителите по квартали/МБП, за създаване на нагласи за опазване, поддържане и развиване на тези пространства от самите им обитатели. Подобен модел на включване беше изключително успешно пробиран при изпълнението на проект „Цветен град“, в рамките на двукратно проведената „Доброволческа цветна кампания“, осъществена при голям интерес, с активно включване и положителни резултати.

Устойчивото развитие на зелената система на града включва етапно подновяване на съществуващата дълготрайна декоративна растителност. През 2016 г. са засадени около 180 широколистни и иглолистни дървета и над 4 500 широколистни храсти и декоративни треви, около детски площадки, градини, ясли и училища, в паркове и градини и в централната част на града. Създадени са нови цветни фигури напр. до паметника на Ран Босилек, възстановени са скалния кът пред хотел „Балкан“, цветната фигура около фонтана в градината до Драматичен театър „Рачо Стоянов“, островът в парк „Маркотея“. Засадени са над 81 000 сезонни и многогодишни цветя.

В рамките на проект „Цветен град“, беше изградена ефектна обемна фигура през 2015 година – напълно нов и различен елемент на градската среда – фигурата на голямата котка, разположена в зелената площ между ул. „Брянска“ и ул. „Емануил Манолов“. В рамките на проекта е планирано изграждането в съседство на нова композиция от обемни цветни фигури, които да бъдат изградени ведно с цялостна реконструкция и оформление на заобикалящата среда, и оформяне на прилежащата растителност. Фигурите е планирано да бъдат осветени през тъмната част на денонощието и снабдени с поливна система. Цялостното проектиране и изграждане на фигурите е планирано да бъде осъществено от ОЗ „Озеленяване“, като по този начин се демонстрира придобитата експертиза, натрупания капацитет и практически опит.

Изготвили:

инж. Момчил Дончев.....

ланд. арх. Илвина Илиева.....

Съгласували:

доц. д-р Пламен Александров.....

доц. д-р Емил Галев.....

доц. д-р Владимир Щилиянов.....

СТРУКТУРА 2017 г.

Приложение 1

